

اثر ریزوم گیاه سعد (Cyperus Rotundus) بر میزان قند، لیپید، انسولین و آنزیم‌های کبدی خون مدل مقاوم به انسولین موش صحرایی نر

اکرم آهنگپور^۱، هدی یحیاوی^۲

^۱ استادیار فیزیولوژی، مرکز تحقیقات دیابت، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی جندی‌شاپور، اهواز، ایران.
^۲ دانشجوی کارشناس مامایی، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی جندی‌شاپور، اهواز، ایران.

چکیده

زمینه و هدف: امروزه در طب سنتی، گیاهان دارویی برای درمان دیابت مورد استفاده قرار می‌گیرند. از ریزوم‌های گیاه سعد (Cyperus Rotundus) نیز در طب سنتی جهت کاهش گلوکز و چربی خون استفاده می‌شود. لذا این مطالعه با هدف بررسی اثربخشی این گیاه بر مدل مقاوم به انسولین موش صحرایی نر صورت گرفت.

روش بررسی: این مطالعه تجربی بر روی ۳۶ موش صحرایی نر نژاد ویستار در محدوده وزنی ۸-۲۵۰ g انجام شد. دیابت به وسیله آب آشامیدنی حاوی فروکتونز ۱۰٪، القا شد، سپس حیوانات به طور تصادفی به چهار گروه کنترل، دریافت کننده فروکتونز، عصاره آبی و آبی الکلی ریزوم گیاه سعد (۵۰۰ mg/ml) تقسیم شدند. ۴۸ ساعت بعد از آخرین گواژه و ۱۲ ساعت گرسنگی، خون از قلب موش‌ها گرفته شد، سپس بعد از جداسازی سرم، گلوکز خون، انسولین، FIRI، پروفایل لیپیدی و آنزیم‌های کبدی بررسی گردید.

یافته‌ها: گلوکز در گروه دریافت کننده فروکتونز در مقایسه با گروه کنترل به طور معنی‌داری افزایش نشان داد. انسولین نیز در گروه‌های عصاره آبی و آبی الکلی در مقایسه با گروه کنترل افزایش معنی‌داری داشت. FIRI در گروه عصاره آبی افزایش قابل توجهی در مقایسه با گروه کنترل نشان داد ($p < 0.05$). پروفایل لیپیدی در هیچ کدام از گروه‌ها تغییر معنی‌داری نداشت. کاهش میزان آنزیم‌های کبدی (آلکالین فسفاتاز، آسپارتات و آلانین ترانسفراز) در گروه دریافت کننده عصاره آبی الکلی بیشتر مشاهده گردید.

نتیجه گیری: برطبق نتایج حاصله، احتمالاً عصاره آبی گیاه سعد نمی‌تواند در کاهش میزان دیابت و فاکتورهای وابسته به آن مؤثر باشد. ولی می‌توان چنین بیان نمود که از عصاره آبی الکلی این گیاه البته با انجام تحقیقات وسیع تر بتوان اثر مؤثری در کاهش ایجاد دیابت و مسمومیت کبدی پیدا نمود.

کلید واژه‌ها: سعد؛ انسولین؛ لیپیدها؛ فروکتونز.

نویسنده مسئول مکاتبات: مرکز تحقیقات دیابت، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی جندی‌شاپور، اهواز، ایران؛

آدرس پست الکترونیکی: ahang1002002@yahoo.com

تلفن: ۰۹۱۶۶۰۸۰۸۱۷

تاریخ پذیرش: ۸۹/۶/۲۴

تاریخ دریافت: ۸۹/۵/۳

مقدمه

چتر ساده، مرکب از ۴ یا ۱۰ شعاع نامساوی می‌باشد. سنبلک‌هایی به رنگ قهوه‌ای مایل به قرمز باریک و به طول ۱۰-۲۰ mm نیز بر روی هریک از اشعه چتر ظاهر می‌شود. میوه‌اش فندقی دارای ۳ سطح مشخص و به رنگ خاکستری تیره است. این گیاه در هند، ایران و غالب نواحی گرم پراکنده‌گی دارد. از جمله خواص درمانی ریشه این گیاه که دارای طعم تلخی است، اثر قابض،

Cyperus یا سقیط، سعد الحمار، گیاهی چند ساله به ارتفاع ۲۰-۴۰ cm و دارای ریزوم خرنده و ساقه‌های متعددی در طول ریزوم است. بعضی قسمت‌های طول ریزوم آن نیز تورم حاصل می‌کند و به صورت بر جستگی‌های سیاه رنگ و معطر در می‌آید. برگ‌های باریک، دراز، نوک تیز و گل آذینی به صورت

حیوانی (۱۷)، این مطالعه با هدف بررسی اثر ریزوم گیاه سعد بر میزان قند، لیپید، انسولین و آنزیمهای کبدی خون مدل مقاوم به انسولین در موش صحرایی نر صورت گرفت.

روش بررسی

در این مطالعه تجربی جهت تهیه عصاره آبی گیاه، ریزوم‌های گیاه سعد از عطاری معتبر در شهر اهواز در سال ۱۳۸۸ خریداری شد، سپس به کمک آسیاب برقی پودر آن تهیه گردید. ۵۰g از پودر تهیه شده با ۲۰۰ml آب به مدت ۳۰ دقیقه در ۷۰°C مخلوط شد. پس از عبور محلول از صافی، مایع حاصله توسط سانتریفوژ به مدت ۲۰ دقیقه با ۳۵۰ دور در دقیقه صاف گردید. سپس عصاره مایع در دمای آزمایشگاه تبخیر و پودر عصاره استخراج شده در دمای ۴۰°C نگهداری شد. برای تهیه عصاره آبی الکلی مقدار ۵۰g از پودر گیاه در ۲۰۰ml مخلوط متابول ۷۰٪ و آب ۳۰٪ حل گردید. در ادامه، محلول را پس از ۷۲ ساعت از صافی گذرانده و به مدت ۲۰ دقیقه با دور ۳۵۰ سانتریفوژ شد. در مرحله بعد، محلول رویی جدا و پس از تبدیل به پودر در دمای ۴۰°C نگهداری شد.

۳۶ موش صحرایی نر بالغ نژاد ویستار در محدوده وزنی ۲۵۰g-۱۵۰g تهیه شده از مرکز تکثیر و نگهداری حیوانات آزمایشگاهی دانشگاه علوم پزشکی جندی‌شاپور اهواز در شرایط استاندارد (demای ۲۰-۲۴°C و دوره ۱۲ ساعته روشنایی و تاریکی) نگهداری شدند، در طول آزمایش آب و غذای کافی در اختیار آنها گذاشته شد.

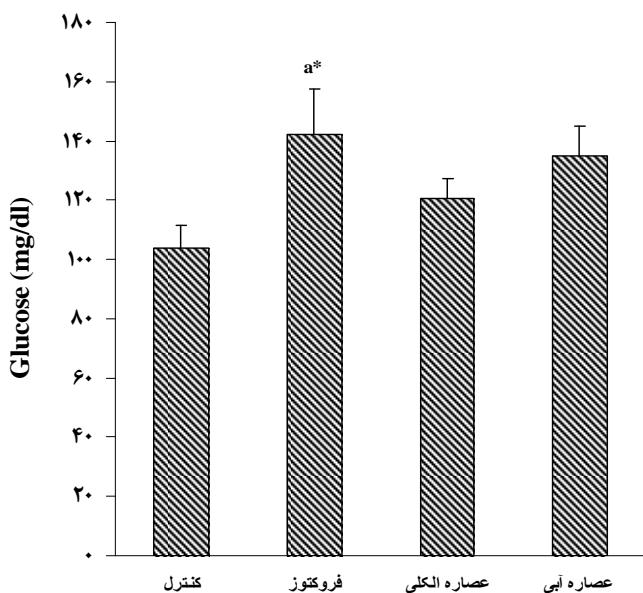
موش‌های صحرایی به صورت تصادفی انتخاب و به چهار گروه ۹ تایی تقسیم شدند: ۱- گروه کنترل ۲- دریافت کننده فروکتوز ۳- دریافت کننده عصاره آبی ریزوم گیاه سعد ۵۰۰mg/ml ۴- دریافت کننده عصاره آبی الکلی ریزوم گیاه سعد ۵۰۰mg/ml. جهت ایجاد مدل پیش‌دیابتی در موش‌ها، آب آشامیدنی حاوی فروکتوز ۱۰٪ به مدت ۸ هفته در اختیار آنها گذاشته شد (۱۶، ۱۷)، سپس در ۱۰ روز آخر دوره ۸ هفته، عصاره‌های آبی و آبی الکلی ریزوم گیاه سعد به صورت یک روز در میان و به میزان ۵۰۰mg/ml به هر یک از موش‌های صحرایی گاواظ گردید (۱۸).

۴۸ ساعت بعد از آخرین گاواظ و پس از بیهوشی خفیف با اتر، خونگیری مستقیم از قلب حیوان انجام شد. در ادامه، نمونه‌های خون به مدت ۲۰ دقیقه با دور ۳۵۰ سانتریفوژ شدند، سپس سرم مقاوم به انسولین (۱۶) و ایجاد کننده سندروم متابولیکی در مدل‌های

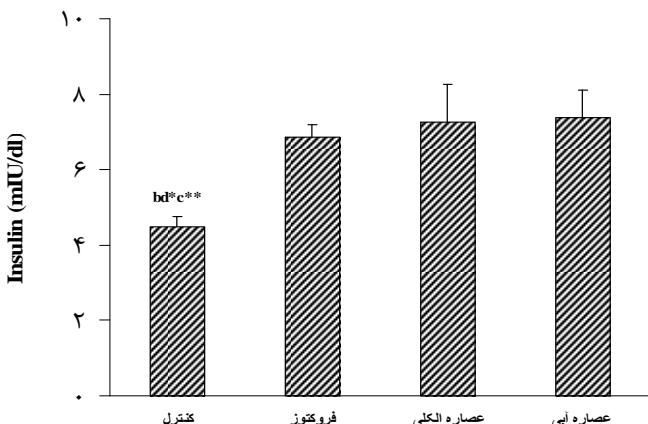
اشتها آور، مقوی معده و ضد کرم را می‌توان نام برد. همچنین در رفع اسهال، خارش، صرع و باد سرخ نیز اثرات مفیدی دارد. بررسی‌های مختلف نشان داده است ریشه این گیاه دارای اثرات درمانی، قاعده‌آور، معرق و التیام‌دهنده است، و در درمان زخم‌ها، کم‌اشتهاایی، همچنین دفع رسوبات ادراری می‌تواند مفید باشد (۱). عصاره اتیل استرات سعد نیز اثر باکتری کشی بر سالمونلا ایتریتیدیس، استافیلوکوک ارئوس، اینتروکوک فکالیس (۲) و آنتی‌اکسیدانی (۳-۶)، و سایتوتوکسیک و آپوپتوتیک (۳)، ضد مخمری (کاندیدیا) (۷) دارد. این گیاه در کنترل وزن نیز مؤثر می‌باشد (۸).

دیابت یک اختلال شایع اندوکرین است که حدود ۳۰۰ میلیون نفر در جهان به آن مبتلا هستند. دیابت بر ۲ نوع است؛ دیابت نوع ۱ که قبل از دیابت جوانان نیز نامیده می‌شود و در حال حاضر حدود ۱۰-۱۵٪ موارد دیابت قندی را شامل می‌شود (۹). دیابت نوع ۲ که امروزه شدیداً در جوامع بشری در حال افزایش بی‌رویه است و با افزایش قند ناشتا و پایه بروونده کبدی غیرکنترل شده که نتیجه مقاومت کبدی نسبت به عمل انسولین است، همراه می‌باشد (۱۰). تغذیه با فروکتوز افزایش قابل توجهی در پروفایل لیپیدی ایجاد کرده و در تمام بدن حالت مقاومت به انسولین پدید می‌آورد، همچنین از طرفی منجر به افزایش فشار خون نیز می‌شود (۱۱). مطالعات آزمایشگاهی نشان داده است فروکتوز به‌طور ویژه می‌تواند وزن بدن را افزایش دهد. به عنوان مثال، تری‌گلیسرید سرم در مردان جوانی که تحت رژیم غذایی با ۲۰۰g ساکاروز روزانه قرار دارند، افزایش می‌یابد (۱۲). رژیم غذایی غنی شده از فروکتوز (۱۳)، سبب از بین رفتن قدرت تحمل گلوكز و مقاومت به انسولین می‌شود. فروکتوز در سلول‌های کبدی و سلول‌های دیگر (شامل سلول‌های توبولار و سلول‌های اپی‌تیال روده‌ای) وارد شده و به‌وسیله فروکتوکیناز با مصرف ATP متابولیزه می‌شود و برخلاف متابولیسم گلوكز، مکانیسم تنظیمی منفی برای بازداری از کاهش ATP در آن وجود ندارد، در نتیجه اسید لاکتیک و اسید اوریک افزایش می‌یابد که افزایش غلظت اسید اوریک عامل ایجاد کننده نقرس است (۱۴). با توجه به مصرف فروکتوز برای ایجاد مدل‌های پیش‌دیابتی (۱۵) و حتی مدل‌های حیوانی مقاوم به انسولین (۱۶) و ایجاد کننده سندروم متابولیکی در مدل‌های

این گیاه در گروه دریافت کننده به طور معنی داری باعث افزایش میزان انسولین نسبت به گروه کنترل گردید. عصاره آبی ریزوم های سعد، FIRI را در مقایسه با گروه کنترل به طور معنی داری افزایش داد ($p<0.05$)، و FIRI در گروه دریافت کننده عصاره آبی الکلی در مقایسه با گروه فروکتوز تمایل به کاهش نشان داد (نمودار شماره ۱-۳).

نمودار شماره ۱: اثر عصاره آبی و الکلی ریزوم های گیاه سعد بر میزان گلوکز در موش های پیش دیابتی
(در تمام گروهها $n=9$)
(*= $p<0.05$)
 تقاضت بین گروه کنترل با دیگر گروهها = a

نمودار شماره ۲: اثر عصاره آبی و الکلی ریزوم های گیاه سعد بر میزان انسولین در موش های پیش دیابتی (در تمام گروهها
(*)= $p<0.05$, n=9
b= تقاضت بین گروه فروکتوز با دیگر گروهها, c= تقاضت بین گروه عصاره الکلی با دیگر گروهها, d= تقاضت بین گروه عصاره آبی با دیگر گروهها

آنها جدا شده و غلطت های سرمی مورد نظر با استفاده از کیت های تجاری و روش های آنژیمی اندازه گیری شد (۱۷). برای تهیه سرم خون، ۴۸ ساعت بعد از تجویز آخرین دوز عصاره، در شرایطی که حیوانات ۸-۱۲ ساعت در حالت ناشتا بودند، نمونه خون از طریق خونگیری از قلب تهیه شد (۱۲) (برای جلوگیری از تقلای حیوان، بیهوشی ملایمی با استفاده از اتر الکا گردید). نمونه گیری ها تماماً در یک زمان مشخص مانند صبح انجام گرفت. سرم نمونه های خون به وسیله سانتریفوژ جدا شده و میزان گلوکز سرم به روش آنژیمی با کیت سنجش گلوکز، اندازه گیری شد. جهت اندازه گیری هورمون انسولین، پس از اتمام خونگیری مستقیم از قلب، سرم نمونه های خونی در لوله های آزمایش پک بار مصرف در شرایطی که بر روی یخ سرد قرار داشتند جدا شده و تا زمان اندازه گیری هورمون در دمای ۲۰-۲۰°C نگهداری شد. سپس از روش ایمuno رادیومتریک (IRMA) با کاربرد کیت INS-IRMA Kit Biosource با شماره Rfrنس KIP1251-0014 LOT Number 1251-1251 از شرکت Biosource Europe S.A. پروفایل لیپیدی و آنژیم های کبدی، نمونه سرم در دستگاه توآنالایزر در طول موج مربوطه خوانده شد.

برای اندازه گیری FIRI (شاخص مقاومت به انسولین) از فرمول زیر استفاده گردید (۱۶).

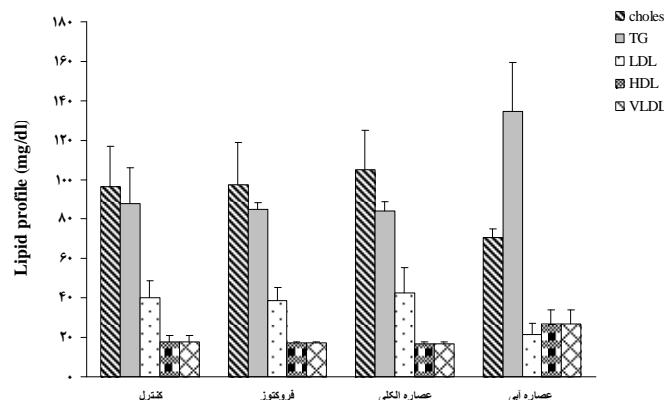
$$FIRI \equiv \frac{fasting\ insulin(mIU / dl) \times fasting\ glucose(mg / dl)}{25}$$

بررسی و تحلیل آماری داده ها با استفاده از نرم افزار آماری SPSS و به صورت Mean $\pm$ SEM محاسبه و با استفاده از آزمون آماری واریانس یک طرفه با تست پشتیبان LSD مقایسه گردید، مقادیر $p<0.05$ معنی دار در نظر گرفته شد.

یافته ها

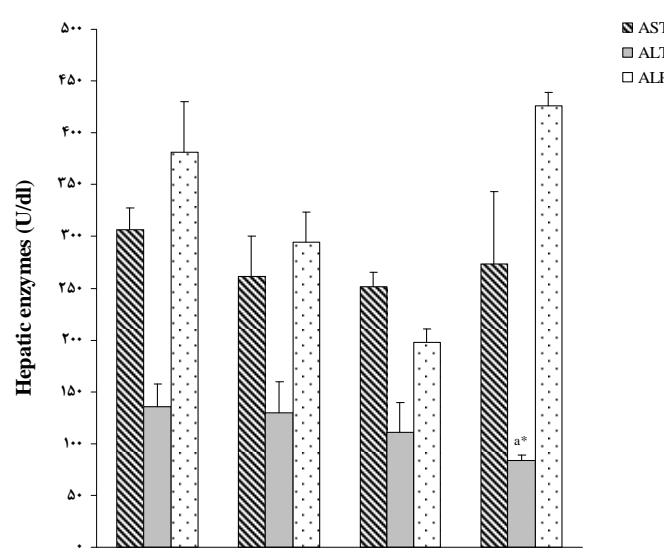
موش ها در گروه دریافت کننده فروکتوز ۱۰٪ محلول در آب آشامیدنی، برای ۸ هفته دیابتی شده و گلوکز خون، انسولین، FIRI و وزن در آنها افزایش یافت ($p<0.05$), نمودار شماره ۱-۴. گلوکز خون در گروه دریافت کننده عصاره آبی و آبی الکلی ریزوم های سعد در مقایسه با گروه دریافت کننده فروکتوز تمایل به کاهش داشت. عصاره آبی ($p<0.05$) و آبی الکلی ($p<0.01$)

کلسترول، LDL و افزایش HDL، TG در مقایسه با گروه‌های کنترل و دریافت کننده فروکتوز نشان داد (نمودار شماره ۵).

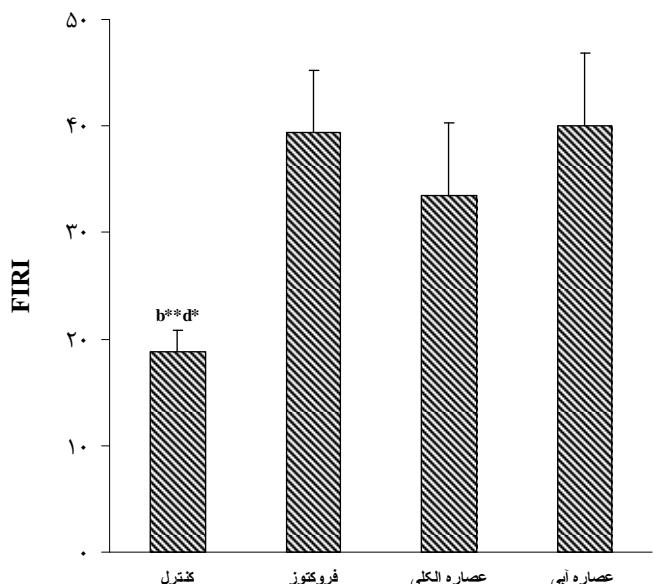

نمودار شماره ۵: اثر عصاره آبی و الکلی ریزوم‌های گیاه سعد بر پروفایل لیپیدی در موش‌های پیش‌دیابتی. (در تمام گروه‌ها $n=9$).
b=تفاوت بین گروه فروکتوزی با دیگر گروه‌ها، d=تفاوت بین گروه عصاره آبی با دیگر گروه‌ها

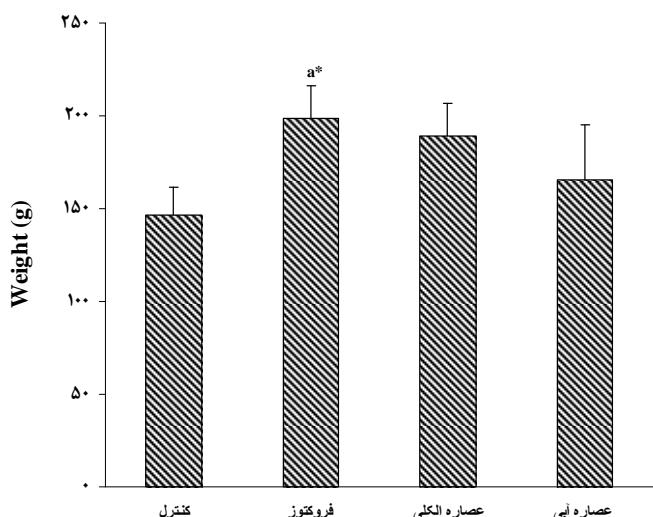
ALP در گروه دریافت کننده عصاره آبی در مقایسه با گروه کنترل و دریافت کننده فروکتوز تمايل به افزایش داشت، در گروه دریافت کننده عصاره آبی الکلی، کاهش میزان ALP در مقایسه با دو گروه کنترل و دریافت کننده فروکتوز بیشتر بود. همچنین عصاره آبی این گیاه میزان ALT را به طور معنی‌داری کاهش داد ($p<0.05$ ، و در انتها در گروه دریافت کننده عصاره آبی الکلی ریزوم این گیاه نسبت به گروه کنترل، تمايل به کاهش AST مشاهده گردید (نمودار شماره ۶).

نمودار شماره ۶: اثر عصاره آبی و الکلی ریزوم‌های گیاه سعد بر آنزیم‌های کبدی در موش‌های پیش‌دیابتی (در تمام گروه‌ها $n=9$).
a=تفاوت ALT بین گروه عصاره آبی با گروه کنترل

نمودار شماره ۳: اثر عصاره آبی و الکلی ریزوم‌های گیاه سعد بر آندکس FRI در موش‌های پیش‌دیابتی (در تمام گروه‌ها $n=9$).
b=تفاوت بین گروه فروکتوزی با دیگر گروه‌ها، d=تفاوت بین گروه عصاره آبی با دیگر گروه‌ها

نمودار شماره ۴: اثر عصاره آبی و الکلی ریزوم‌های گیاه سعد بر میزان وزن در موش‌های پیش‌دیابتی (در تمام گروه‌ها $n=9$).
a=تفاوت بین گروه کنترل با گروه دریافت کننده فروکتوز

هیچ کدام از عصاره‌های ریزوم این گیاه اثر معنی‌داری بر پروفایل لیپیدی در مقایسه با گروه کنترل و فروکتوز نداشت، اما گروه دریافت کننده عصاره آبی این گیاه تمايل بیشتری در کاهش میزان

بحث

متابولیسمی به طور مستقیم موجب افزایش مقاومت به انسولین در سلول‌های بدن و همچنین کاهش ترشح انسولین می‌گردد (۲۱، ۲۲). در رابطه با این اثر گزارش شده است که گیاهان دارویی و دیگر ترکیبات با خواص آنتی‌اکسیدانی با مهار رادیکال آزاد و اکسیداسیون چربی موجب بهبود اختلالات متابولیسمی از بیماران دیابتی می‌شوند (۲۳). نتایج حاصله در ارتباط با آنزیم‌های کبدی نشان داد با توجه به کاهش در میزان کلیه آنزیم‌های کبدی مورد بررسی توسط عصاره آبی الکلی این گیاه، چنین می‌توان بیان نمود که عصاره آبی الکلی ریزوم گیاه سعد اثر مفیدی بر بهبود مسمومیت کبدی دارد، اگرچه در مورد عصاره آبی این گیاه به دلیل نوع آبی عصاره و مواد محلول باقیمانده در آب، چنین نتیجه‌ای را نمی‌توان گرفت.

نتیجه‌گیری

نتایج حاصل از این بررسی نشان داد عصاره آبی الکلی ریزوم‌های گیاه سعد می‌تواند در درمان موش‌های پیش‌دیابتی مفید باشد، زیرا این عصاره‌ها منجر به کاهش گلوکز خون، افزایش میزان انسولین، بدون افزایش FIRI شده و می‌تواند برعلیه دیابت عمل کند. همچنین با توجه به اثر کاهنده همچنین با توجه به اثر کاهنده عصاره آبی الکلی نسبت به آنزیم‌های کبدی، پیشنهاد می‌شود از این عصاره در درمان مسمومیت کبدی نیز استفاده گردد. در

بررسی‌های گذشته بر روی گیاه سعد نشان داده شد که این گیاه حاوی آلکالوئید، گلیکوزید، ساپونین، فلاونوئید، شاسته و کربوهیدرات می‌باشد. همچنین مقداری پروتئین Mn، Cr، Mg نیز در آن وجود دارد. در طب سنتی کشور هند، ریزوم‌های سعد برای کاهش تب، درمان اسهال خونی، درد، استفراغ و مشکلات متعدد خونی به کار برده می‌شود (۱۹)، در ایران نیز از این گیاه در درمان دیابت استفاده می‌گردد که با انجام این تحقیق لزوم کاربرد عصاره آبی این گیاه مورد تردید قرار گرفته است. نتایج حاصل از این بررسی نشان داد عصاره‌های ریزوم گیاه سعد بر پروفایل لیپیدی در مقایسه با گروه‌های کنترل و دریافت‌کننده فروکتوز اثر معنی‌داری ندارد، پس می‌توان چنین بیان نمود که این قسمت از گیاه اثر چندان مؤثری بر پروفایل لیپیدی نداشته است. در بیماران دیابتی، اسید چرب آزاد موجب آزادسازی رادیکال آزاد اکسیژن و در نتیجه استرس اکسیداسیون می‌شود (۲۰). این اختلالات

تشکر و قدردانی

از معاونت پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی جندی‌شاپور اهواز و مرکز تحقیقات دیابت جهت تأمین هزینه طرح ۲۰۷-D-صمیمانه تشکر و سپاسگزاری می‌شود.

References:

1. Zargari A. Medicinal Plants. 5th ed. Tehran: Tehran University Publications; 1993. p. 680. [Text in Persian]
2. Yu HH, Lee DH, Seo SJ, You YO. Anticarcinogenic Properties of the Extract of Cyperus Rotundus. Am J Chin Med 2007;35(3):497-505.
3. Kilani S, Ledauphin J, Bouhlel I, Ben Sghaier M, Boubaker J, Skandrani I, et al. Comparative Study of Cyperus Rotundus Essential Oil by a Modified GC/MS Analysis Method. Evaluation of Its Antioxidant, Cytotoxic and Apoptotic Effects. Chem Biodivers 2008;5(5):729-42.
4. Yazdanparast R, Ardestani A. In Vitro Antioxidant and Free Radical Scavenging Activity of Cyperus Rotundus. J Med Food 2007;10(4):667-74.

5. Ardestani A, Yazdanparast R. Cyperus Rotundus Suppresses AGE Formation and Protein Oxidation in a Model of Fructose-Mediated Protein Glycoxidation. *Int J Biol Macromol* 2007;41(5):572-8.
6. Natarajan KS, Narasimhan M, Shanmugasundaram KR, Shanmugasundaram ER. Antioxidant Activity of a Salt-Spice-Herbal Mixture Against Free Radical Induction. *J Ethnopharmacol* 2006;105(1-2):76-83.
7. Duarte MC, Figueira GM, Sartoratto A, Rehder VL, Delarmelina C. Anti-Candida Activity of Brazilian Medicinal Plants. *J Ethnopharmacol* 2005;97(2):305-11.
8. Lemaire B, Touché A, Zbinden I, Moulin J, Courtois D, Macé K. Administration of Cyperus Rotundus Tubers Extract Prevents Weight Gain in Obese Zucker Rats. *Phytother Res* 2007;21(8):724-30.
9. Ashok K, Tiwari J, Madhusudana R. Diabetes Mellitus Therapeutic of Phytochemical: Present Status and Future Prospects. *Current Science* 2002;283:30-38.
10. Daily G. New Strategies for Basal Insulin Treatment in Type 2 Diabetes Mellitus. *Clin Ther* 2004;6:889-901.
11. Basciano H, Federico L, Adeli K. Fructose Insulin Resistance and Metabolic Dyslipidemia. *Nutr Metab* 2005;(Lond)2:5.
12. Akinyanju PA, Qureshi RU, Salter AJ, Yudkin J. Effect of an Atherogenic Diet Containing Starch or Sucrose on the Blood Lipids of Young Men. *Nature* 1968;218:975-7.
13. Faeh D, Minehira K, Schwarz JM, Periasamy R, Park S, Tappy L. Effect of Fructose Overfeeding and Fish Oil Administration on Hepatic De Novo Lipogenesis and Insulin Sensitivity in Healthy Men. *Diabetes* 2005;54:1907-13.
14. Perheentupa J, Raivio K. Fructose-Induced Hyperuricaemia. *Lancet* 1967;2:528-31.
15. Kamari Y, Harari A, Shaish A, Peleg E, Sharabi Y, Harats D, Grossman E. Effect of Telmisartan, Angiotensin II Receptor Antagonist, on Metabolic Profile in Fructose-Induced Hypertensive, Hyperinsulinemic, Hyperlipidemic Rats. *Hypertens Res* 2008;31(1):135-40.
16. Jalal R, Bagheri SM, Moghimi A, Rasuli MB. Hypoglycemic Effect of Aqueous Shallot and Garlic Extracts in Rats with Fructose-Induced Insulin Resistance. *J Clin Biochem Nutr* 2007;41(3):218-23.
17. Bi XP, Tan HW, Xing SS, Wang ZH, Tang MX, Zhang Y, Zhang W. Overexpression of TRB3 Gene in Adipose Tissue of Rats with High Fructose-Induced Metabolic Syndrome. *Endocr J* 2008;55(4):747-52.
18. Zaree Mahmoudabadi AB, Fallahhossini F, Sharifabady R, Nourouzzadeh A, Emani H, Ghoshouni H. The Effect of Citrullus Colocynthis Extract on Preventing/Reducing Streptozotocin-Induced Diabetes in Rat. *Kowsar Medical Journal* 2007;12(1):13-20. [Full Text in Persian]
19. Nishikant A, Raut Naresh J, Gaikwad. Antidiabetic Activity of Hydro-Ethanol Extract of Cyperus Rotundus in Alloxan Induced Diabetes in Rats. *Fitoterapia* 2006;77:585-588.
20. McGarry JD. Banting Lecture 2001: Dysregulation of Fatty Acid Metabolism in the Etiology of Type 2 Diabetes. *Diabetes* 2002;51:7-18.
21. Rosen P, Nawroth PP, King G, Moller W, Tritschler HJ, Packer L. The Role of Oxidative Stress in the Onset and Progression of Diabetes and Its Complications: A Summary of a Congress Series Sponsored by Unescobrn, the American Diabetes Association, and the German Diabetes Society. *Diabetes Metab Res Rev* 2001;17:189-212.
22. Paolisso G, Giugliano D. Oxidative Stress and Insulin Action. Is There a Relationship? *Diabetologia* 1996;39:357-363.
23. Soto CP, Perez BL, Favari LP, Reyes JL. Prevention of Alloxan-Induced Diabetes Mellitus in the Rat by Silymarin. *Comparative Pharmacology & Toxicology* 1998;119:125-129.

